

DN-Odder, årsberetning 2021 - et tætpakket år!

Af Ib Salomon, formand

Aldrig før har vi holdt to årsmøder i samme kalenderår. Men det gør vi i år. Det første holdt vi lørdag 17. april, fordi 2020-mødet blev corona-udskudt. Vi tog chancen og holdt mødet udendørs ved Stampmøllen, og der var godt fremmøde. Det andet årsmøde holder vi 30. november og denne gang indendørs.

Corona satte også sit præg på dette år, især i begyndelsen. Vi holdt således årets to første bestyrelsesmøder online, og selv om det bestemt ikke er vores spidskompetence, så lykkedes det. Indirekte mærkede vi alle restriktionerne ved, at vildt mange mennesker søgte ud i naturen, også vores lokale, og hvor man normalt kan gå uden at møde nogen eller kun ganske få, var der masser af mennesker, selv på kolde og våde dage. Vi hjalp folk lidt på vej ved at komme med tips til ture på vores Facebook-side.

Generelt har 2021 været et travlt og aktivt år for DN-Odder med fremgang i medlemstallet, idet vi er gået fra 717 til 751 lokale medlemmer. Især efteråret blev tætpakket, ikke mindst på grund af kommunalvalget, som vi har gjort rigtig meget ud af. Vi inviterede alle partiernes kandidater på en aftenvandring med efterfølgende natursnak på Stampmøllen, og det tilbud blev der taget overraskende godt imod, så vi endte med at møde en betydelig del af de 59 kandidater, der stillede op. Vi formulerede og sendte desuden 12 spørgsmål om den lokale natur til de 8 partier, der stillede op, og seks svarede - Nye Borgerlige og Dansk Folkeparti undlod. Svarene blev lagt på vores hjemmeside (dn.dk/odder) og i ugerne op til valget lagde vi sammendrag på vores Facebook-side.

Tirsdag 26. oktober holdt vi et velbesøgt natur-vælgermøde i Pakhuset, vi var ca. 90, og vi fik efterfølgende ros for et godt møde.

Sammen med Østjyder mod Kattegatforbindelsen satte vi os for at finde ud af holdningen til Kattegatforbindelsen blandt de 59 kandidater, der stillede op til valget. Vi syntes det var rimeligt, at vælgerne kendte deres holdning til et projekt, som i den grad kan vende op og ned på vores lille kommune, men det viste sig sværere end ventet at få klare svar. 3 svarede aldrig trods flere rykkere, og meget få ønskede at stå som rene tilhængere, så vi var nødt til at lave flere kategorier, fx en der hedder "afventer forundersøgelse".

Modstanderne var anderledes klare i mælet, og til vores glæde viste der sig at være modstandere i samtlige partier, og samlet set meldte 33 af de 59 kandidater ud, at de er

imod forbindelsen. Vi er sikre på, at holdningen til Kattegatforbindelsen fik betydning for udfaldet af kommunalvalget, og vi kan konstatere, at der i den kommende kommunalbestyrelse er et erklæret flertal mod forbindelsen.

I forbindelse med valgkampen skrev vores præsident, Maria Reumert Gjerding, sammen med meteorolog Jesper Theilgaard en kronik, hvor de forholdt sig meget kritiske til Kattegatforbindelsen og den enorme CO₂-udledning som anlægsarbejdet vil være skyld i. Selv bidrog vi med en række læserbreve og medvirken i TV2 Østjylland.

Vi har hjulpet Østjyder mod Kattegatforbindelsen med tilskud til en folder, og flere fra bestyrelsen har været med til at omdele folderen. Rekorden indehaves af Helle Ljungdahl fra bestyrelsen som var rundt med 800 foldere.

Øget fokus på hav og kyster

Ikke mere om Kattegatforbindelsen, men vi bliver ved vandet, for vi har i år haft øget fokus på havet, herunder ikke mindst vores fjorde og det nære kystvand, som stadig er langt fra målsætningen om god, økologisk kvalitet. Keld Jørgensen fra vores bestyrelse er med i en gruppe, der arbejder med etablering af stenrev tre steder langs Kattegatkysten, og i Horsens Fjord har nogle fra bestyrelsen været med til at gøre ålegræs klar til udplantning, et omfattende projekt, hvor håbet er at genetablere en levedygtig ålegræsbevoksning. Ved forskellige arrangementer har vi gjort meget ud af at fortælle om livet i havet, i august, da vi havde en velbesøgt stand på Norsminde for Fulde Sejl og måneden før, da vi sammen med en meget lang række andre DN'ere deltog i den landsdækkende kampagne HOP I HAVET, hvis formål netop var at sætte fokus på det skrantende havmiljø. En arbejdsgruppe gjorde et kæmpestort arbejde og lånte bl.a. en skurvogn af kommunen, så Havets Husvogn genopstod for en weekend. I vognen kunne man studere sine fund fra havet og uden for var der bål og krabbesuppe. I den store vandgang om søndagen deltog ca. 30, deriblandt både borgmester Uffe Jensen og viceborgmester Lone Jakobi, Odders kommende borgmester.

I foråret holdt vi den traditionelle årensning, som sædvanlig med mange sække affald som "høst". Også ved affaldsindsamlingen til lands blev der brug for mange sække, i år havde vi også involveret de lokale naturfamilier. Den aktivitet har vi forsøgt at løbe i gang igen efter corona-nedlukningerne, men det har ikke været helt let at få fremmødet op. Til naturfamilierne har vi bl.a. fået en rigtig fin grejtaske, så det er ikke udstyr, vi går ned på.

Fuglekasser og åben have

Odder Kommune har, akkurat som de fleste danske kommuner, meldt sig i konkurrencen om at blive Danmarks vildeste. Det er nok lidt ambitiøst, for kommunen ligger nr. 82 ud af de 98 danske kommuner på det naturindeks, der blev offentliggjort i foråret, men vi tager hatten af for viljen, og i foråret påtog vi os at ophænge en pæn del af de 100 fuglekasser, kommunen havde skaffet. I efterårsferien lånte vi Væksthuset i Økologiens Have og omdannede det for en dag til uglekasse-værksted og fik dermed også brugt en fondsbevilling til materialer. Uglekasserne kommer højt op at hænge efterhånden som vi finder aftagere til dem – vi har stadig nogle klar til afhentning.

Ved Økologiens Have står renosyd bag "Danmarks længste kvashegn", vi har været til møder med renosyd om projektet, og efterhånden er hegnet langs Rørthvej blevet fyldt med havemateriale.

Og apropos haver: I juni holdt Henry Lind, medlem af bestyrelsen, åben have i Saksild, hvor han har omlagt sin store have, så den nu er langt mere vild og naturlig. Over 100 besøgte i dagens løb haven, så Henry Lind var nærmest fuldtidsbeskæftiget som rundviser.

Nogle beboere fra Hou Strandpark ønsker knap så ensformige fællesarealer, og dem har

vi fungerer som rådgivere for. Ved Saksild Strand er Nicolai Hommelhoff (der bl.a. også står bag Færgebyen i Hou) ved at opføre, hvad han betragter som fremtidens sommerhus, også her har vi været inde over med feedback og rådgivning.

Mange henvendelser – og tak for dem!

Også i år har vi fået mange henvendelser, og tak for dem, dejligt at folk holder øje med vores lokale natur. Nogle skriver, andre ringer, og emnerne er mangfoldige: En sommehusejer gjorde os fx opmærksom på, at der er tippet store stenbunker ud over skrænterne flere steder ved Kysing, andre kontaktede os, fordi de havde opdaget store bunker betonbrokker i naturen eller at der foregik omfattende fældninger. Selv opdagede vi en losseplads, hvor der blev brændt alskens affald. En ringede, fordi hun lige ville dele glæden over, at der i år er hele 7 svaneunger i den sø, mange kalder Svanesøen, skønt den egentlig er et minivådområde. Flere ringede fordi de, med god grund, var forargede over, at en tumble havde læsset et kæmpestort læs affald af på en lille rastepads ved Bilsbækvej. Den grønbrogede tudse er trængt på Tunø, også det fik vi en henvendelse om. En anden gjorde os opmærksom på, at Aakær Gods havde blokeret flere stier med sten eller fældede træer, formentlig for at gøre livet surt for mountainbikere. I og ved Vejlskoven havde jægere opsat skilte, der forbød både gående og cyklende, dem klagede vi over til kommunen, som gav os medhold, hvad angår en skovvej, mens kommunen mente, at en markvej ikke var offentlig tilgængelig.

Ved det kommende Sundhedshus på sygehusgrunden kom anlægsarbejdet meget tæt på en lille, men beskyttet sø, også det fik nogle beboere til at kontakte os. En ringede, fordi hun undrede sig over nogle mariehøns, hun ikke kendte. Det viste sig at være harlekin-mariehønen, en invasiv art.

Kunstneren Helga Exner kontaktede os, fordi hun har skabt et smykke, der er inspireret af den truede sommerfugl, blåfuglen. Hun havde derfor besluttet af en pæn del af indtægten fra salget af smykket skulle gå til vores hovedforening - et fint initiativ, synes jeg.

En sørgelig sag udspiller sig i Egelunden i Odder, hvor en af vejens beboere har set sig så sur på den egelund, der giver vejen navn, at han og hans kone helst så den fældet. Et stort flertal af beboerne ønsker bevoksningen bevaret, og konflikten er så alvorlig, at den utilfredse beboer nu har stævnet beboerforeningen. Vi har været til møde med beboere og deltaget i en besigtigelse, og vi støtter flertallet, men nu har vi meldt pas, så den konflikt må retten nu afgøre.

Rathlousdal ønsker en ny hovedbygning

Årets mest overraskende udspil kom fra Rathlousdal Gods, hvor Johan Tesdorpf og hans kone Tine ønsker at opføre en ny hovedbygning - faktisk har godset ikke haft nogen siden den daværende blev nedrevet i 1950. På grund af de øgede mængder nedbør ønsker godset den nye hovedbygning placeret ca. 120 meter fra den tidligere placering og højt oppe i terrænet, hvor der nu er skov. Bestyrelsen blev indkaldt til en orientering og rundtur ved godset, og det viste sig efterfølgende, at vi i en sjælden grad var uenige. Alle synes godt om den hovedbygning, godset har fået tegnet, men det er placeringen, der deler bestyrelsen. Hele området er jo fredet, men en stor del af bestyrelsen finder projektet så unikt, at fredningen bør vige. På grund af den usædvanlige sag har vi inddraget vores hovedforening, og fredningsmedarbejder Annette Eigaard deltog derfor i en besigtigelse sammen med Fredningsnævnet, der efter høring af både DN, kommunen og godset nu vil træffe en afgørelse. Den venter vi lige nu på.

I årets løb har vi deltaget i flere besigtigelser med Fredningsnævnet, de fleste foregår stille og roligt, men der er undtagelser. Aakær Gods mødte fx op med hele to advokater, fordi

godset har modsat sig, at der opsættes fire mærkepæle for at markere Fjordstien, en sti, som følger begge sider af Horsens Fjord. At godset ikke ønsker disse "totempæle" var ingen, der deltog i besigtigelsen, vist i tvivl om, for der blev talt med store bogstaver.

Næsten hele Tunø er fredet, og nu ønsker nogle på øen, at dele af fredningen ophæves så byen kan vokse ind i fredningen. Vi er af principielle årsager imod at ophæve fredninger, men som altid er vi lydhøre overfor dispensationer, og det er da også den vej, vi håber der kan findes en løsning.

Nye stier – men ikke til Norsminde

Året har bragt godt nyt, hvad angår stier: Nu findes der som nævnt en mærket og lang rute, Fjordstien samt en anden mærket og lang rute: Banestien, der i store træk følger den gamle jernbane mellem Horsens og Odder. I Aalstrup er der i oktober indviet en ny sti som en lokal lodsejer, Holger Lykke Andersen, har taget initiativ til. Desuden er der kommet nogle nye små stiforbindelser et par steder i kommunen.

Derimod kniber det gevaldigt med at realisere den for længst besluttede rekreative sti mellem Oder, Assedrup og Norsminde. Der er sat penge af til den, men nogle få lodsejere modsætter sig stien - nu håber vi, at den kommende kommunalbestyrelse vil skære igennem, for stien vi efter DN's mening blive et stort aktiv for både kommunens borgere og turisterne. Kommunen har hyret landskabsarkitekt Bendt Nielsen til at varetage bl.a. dette stiprojekt, og ham holdt vi et møde med i foråret, hvor vi bl.a. diskuterede de vanskeligheder, en del projekter løber ind i.

Vi har jo udgivet 15 foldere om ture i den lokale natur, og vi har fået penge til at udgive yderligere tre, men på grund af mange møder, en kommuneplan og et kommunalvalg er de endnu ikke klar. Vi håber at kunne præsentere dem i foråret 2022.

Ture og bioblitz

Som vanligt har vi haft ture med god tilslutning, bl.a. tre ture i samarbejde med Odder Bibliotek, heraf en tidlig morgentur til fuglereservaterne ved Tudsdamvej, en kystvandring i samarbejde med Hjerteforeningen, en aftentur til Vorsø i Horsens Fjord og en svampetur i september.

I september holdt vi en bestyrelsestur til Skovsgaard Gods på Langeland, det gods som Naturfonden, og dermed DN, ejer. Planen var ellers, at vi skulle til Naturmødet i Hirtshals, men det blev igen i år corona-aflyst. Et par stykker fra bestyrelsen var med på klimafolkemødet i Middelfart og senere med, da der i november var en veltilrettelagt og ret stor klima-demonstration i Odder.

Odder er nu med i det klimasamarbejde, der hedder DK2020. Det har erstattet de tidligere "klimakommuner". Vi har haft en plads i det klimaråd, som kommunen oprettede, et arbejde som nu skal munde ud i en egentlig klimaplan for kommunen.

På Odder Gymnasium har vi bidraget til en naturvidenskabelig dag, hvor emnet i år var "helt vildt" - vi lavede frøposer, plantede krokus og sendte elever ud for at finde spændende ting bl.a. i regnvandsbassinet ved skolen.

I juni arrangerede vi, sammen med kommunen, det, der kaldes en bioblitz, hvor man i løbet af en dag (og aften) prøver at gøre spændende fund på et afgrænset område, i dette tilfælde Quistorff-Nyskov fuglereservaterne ved Sondrup.

I juni blev jeg som formand for DN-Odder bedt om at holde båletalen sankthansaften i Økologiens Have, så jo - formandshvervet indebærer lidt af hvert.

Lokalplaner og årets eneste klage

Vi prøver at holde øje med lokalplaner, og ofte indsender vi bemærkninger, som dog sjældent fører til ændringer. I år forholdt vi os meget kritisk til en lokalplan for en helt ny bydel i Assedrup, og det var vi ikke de eneste, der gjorde, for Erhvervsstyrelsen underkendte - meget usædvanligt - hele lokalplanen. Den kommende Færgeby i Hou ser vi generelt positivt på, det samme gælder den kommende Folkepark ved Rådhuset i Odder, hvor vi har været hørt i flere omgange.

En lokalplan for salg af et kommunalt areal på Violvej ved Saksild Strand tog efter vores mening ikke de fornødne hensyn til de flagermus, der findes i området, og det førte til en klagenævns-klage over lokalplanen, årets eneste nævnssag.

Kommunen sendte et omfattende forslag til kommuneplan i høring. Forslaget var på hele 670 sider, og kommuneplanen rækker helt frem til 2033. Vi prøvede efter bedste evne at slå ned på de steder, hvor der skrives om natur og miljø, og sendte derfor en lang række bemærkninger - dem kan du finde på vores hjemmeside dn.dk/odder. Skovrejsning til sikring af grundvandet bliver vi ved med at kæmpe for.

En biodiversitetsplan kom langt om længe på plads, da den blev vedtaget af byrådet, og dele af den begynder nu at blive omsat til praksis. Vi kom med rigtig meget input til planen, og vi glæder os naturligvis over, at der nu findes en sådan plan, men vi ærgrer os samtidig over, at den ikke er særlig overskuelig og derfor svær at hitte rundt i.

Kommunen fik også udarbejdet et landskabsatlas, og det betragter vi som et godt værktøj i planlægningen, fx når der i de kommende år skal placeres solcelleanlæg nogle steder i kommunen.

Kommunalvalget betyder, at Odder får ny borgmester, men også at der kommer en ny formand for MTK-udvalget (Miljø, Teknik, Klima). På den post bliver Ole Lyngby Pedersen afløst af Kresten Bjerre, som vi ser frem til at samarbejde med. Nogle af de store, kommende sager bliver ønsket om sommerhuse og helårshuse ved Hou Camping og fremtidsplanerne for det gamle badhotel ved Saksild Strand.

Massiv kørsel med jord

Den voldsomme byggeaktivitet i kommunen har affødt flere henvendelser, for der bliver typisk en frygtelig masse jord til overs, og den skal jo anbringes et sted. Det har ført til opfyldninger af en række lavninger og til et stort (og godt gemt) deponi af jord nordvest for Balle - og al den jordkørsel undrer folk, der bor tæt på. Vi har foreslået, at jordhåndtering bliver et fast på punkt i alle fremtidige lokalplaner og at jorden primært skal håndteres indenfor lokalplanens område. Desuden foreslår vi, at kommunen hurtigst muligt går i gang

med at etablere steder, hvor jorden kan bruges til noget fornuftigt - et tiltag, som faktisk er med i den kommende kommuneplan.

I september var DN-Odder vært for et samrådsmøde for hele Østjylland. Det blev holdt i Kirkecentret, og cirka 30 deltog i det. Jette Vilstrup Tomsen er i årets løb blevet næstformand i Samrådet.

Flere medlemmer af bestyrelsen har deltaget i kurser i årets løb - om bl.a. begrebet naturkapital, om muslingebrug og havmiljø og om myrer.

I Grønt Råd er vi repræsenteret af vores næstformand, Jørgen Pedersen. Rådet holder to årlige møder.

Vores hjemmeside er vi ikke så flinke til at opdatere, og kun et par nyhedsbreve er det blevet til i årets løb. Til gengæld er vi flittige på Facebook, hvor opslagene typisk bliver set af 3-400, men undertiden bliver de delt flittigt, og så når de ofte ud til flere tusinde. Under valgkampen var der især interesse for de opslag, der beskrev kandidaternes holding til Kattegatforbindelsen.

Godt teamwork i bestyrelsen

Som det fremgår, har der været rigeligt at se til i årets løb, og som formand føler jeg, at jeg undertiden har trukket rigeligt store veksler på bestyrelsen med de mange møder og opgaver. Så en stor tak til et godt og stabilt team bestående af Jørgen Pedersen (næstformand), Helle Ljungdahl, Else Jørgensen, Keld Jørgensen, Nynne Birk, Jette Vilstrup Tomsen, Mogens Nørgaard Hansen, Henry Lind, Aage Juul og Hanne Næsborg Hansen, de to sidstnævnte er formelt suppleanter, men normalt skelner vi ikke mellem bestyrelse og suppleanter.

To unge, Rikke og Kirstine, har i korte perioder været med, men begge er nu flyttet fra området. Vi har også nogle gange i løbet af året trukket på dem, der har meldt sig som aktive - Kirsten Neister, Vibeke Bjerregaard Iversen og Susanne Schmidt, ligesom Joan Rask har hjulpet os med hjemmeside og nyhedsbrev. En stor tak til alle!

